به قلم سردبیر

اخلاق پژوهشی در تعریف شامل اصول و قواعد اخلاقی اساسی و زیر بنایی برای انواعی از موضوعات از جمله پژوهش های علمی است.[۱]

اخلاق پژوهشی در برگیرنده کلیه مراحل پژوهش از طراحی، اجرای آزمایشهای حیوانی و انسانی، سرقت ادبی، سوء رفتار علمی و جعل اطلاعات می‌باشد.[۲]

بیانیه هلیسنکی درسال ۱۹۷۴ یک توافق نامه قدیمی است که به لزوم رعایت اخلاق پژوهشی تاکید دارد زیرا جامعه مطمئن است که نتایج تحقیقات منعکس کننده تلاش صادقانه توسط دانشمندان و دیگر محققان از جهان پیرامون است. [۳]

اخلاق پژوهشی در جوامع و گروه های آموزشی گوناگون متفاوت است و هر جامعه و گروهی مجموعه اخلاقیات خاص خود را دارد.

مسئله ترویج و تقویت اخلاق به ویژه در رشته پزشکی در سال ۱۳۷۰ بطور جدیمطرح شد و نگارش کدهای اخلاقی در وزارت بهداشت شکل گرفت. ضرورت رعایت اخلاق پژوهشگری در علوم پزشکی بیش از سایر علوم احساس می گردد زیرا یافته ها و نتایج پژوهش هم به فرد و هم به محیط فراتر از جامعه علمی مربوط می شود.[۴]

از شاخص های ملاحظات اخلاق در پژوهش: صداقت کامل، امانتداری، شجاعت، رعایت اصول نقد علمی و نقد پذیری، دوری از جهت گیری، رعایت نکات اخلاقی بر روی آزمون ها می باشد. راهنمای کشوری اخلاق در انتشار آثار پژوهشی که به کوشش گروهی از اساتید حوزه علوم پزشکی تدوین و توسط وزارت بهداشت اتباع شده است جهت استفاده کلیه نویسندگان مقالات در مجله تحقیق در علوم دندانپزشکی به پیوست ارائه می‌گردد.

References:

1)Gray DE. (2010). Doing Research in the real world. 2nd ed.UK:SAGE publication ltd.

2) Junke M,Loan L,Russell C.(2013).Ethics for graduate researchers.1st ed. USA.elsevier

3)Miller T,Brich M,Manthner M, Jessop J.(2012). Ethics in qualitative.

۴) عزیزی فریدون، اعتمادی آرش. (۱۳۸۴) تعهدات اخلاقی نویسندگان مقالات پژوهش در پزشکی ، (۲) ۵ ۱۰۵-۱۰۸